

Beleggingsbeleid Pensioen: Duurzaamheidsrisico's en Beloningsbeleid (SFDR)

Introductie SFDR

De Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR') van de EU is bedoeld om transparanter te maken hoe financiële marktpartijen risico's en kansen op het gebied van duurzaamheid (of milieu, maatschappij en governance, afgekort als ESG (Environmental, Social and Governance)) integreren in hun beleggingsbeslissingen. De SFDR introduceert een classificatiesysteem met nieuwe informatieverstrekkingseisen voor bepaalde financiële producten. Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (hierna Nationale-Nederlanden) valt onder de SFDR.

De invoering van de SFDR helpt waarborgen dat Nationale-Nederlanden en vergelijkbare financiële instellingen bekendmaken hoe zij duurzaamheid benaderen en wij ondersteunen dit doel. De SFDR gaat zorgen voor transparantie via informatieverstrekking op onze website en in bepaalde productdocumentatie, zodat klanten, beleggers en andere stakeholders de ESG-risico's en duurzame beleggingsdoelstellingen van verschillende producten met elkaar kunnen vergelijken.

Dit document verschaft informatie over onze aanpak van de SFDR en wat wij tot dusver hebben gedaan. Dit betreft ook informatie over:

1. Beleid ten aanzien van duurzaamheidsrisico's;
2. Ongunstige effecten op de duurzaamheid
3. Hoe duurzaamheidsrisico's in aanmerking worden genomen in ons beloningsbeleid, en
4. Hoe onze producten worden geclassificeerd volgens SFDR.

1. Beleid ten aanzien van duurzaamheidsrisico's

Nationale-Nederlanden is op basis van artikel 3 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) verplicht om informatie te verschaffen over hoe we risico's over duurzaamheid meewegen in onze beleggingsbeslissingen. Een duurzaamheidsrisico wordt in de SFDR gedefinieerd als een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governancegebied die, indien ze zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kan hebben. Hierna volgt de vereiste informatie.

Ecologische, sociale en governancefactoren en -risico's (ESG)

Binnen de kaders van de SFDR gaat het om ESG-factoren die een aanzienlijk negatief effect kunnen hebben op de waarde van beleggingen in door klanten aangehouden financiële producten bij Nationale-Nederlanden. Voorbeelden van ecologische, sociale en governancefactoren (ESG) zijn onder meer:

Ecologische factoren: Klimaatverandering, andere vormen van milieuschade en dierenwelzijn. Andere vormen van milieuschade zijn bijvoorbeeld luchtverontreiniging, waterverontreiniging, drinkwatertekort, bodemverontreiniging, ontbossing en afname van biodiversiteit. Biodiversiteit is de verscheidenheid aan levensvormen binnen een ecosysteem. Ecologische factoren zijn ook corrigerende beleidsmaatregelen die zijn gericht op het aanpakken van deze factoren. Klimaatverandering kan verder worden opgesplitst in:

(a) Transitie-effecten die het gevolg zijn van de transitie naar een koolstofarme/groenere economie. Dat wil zeggen een economie waarbij minder broeikasgasemissies worden uitgestoten;

(b) Fysieke effecten die het gevolg zijn van veranderingen in weerpatronen, temperatuur, hydrologische omstandigheden (omstandigheden van water in de atmosfeer, op of onder het aardoppervlak) of natuurlijke ecosystemen. Een ecosysteem is een natuurlijk systeem dat bestaat uit organismen die in een bepaald gebied voorkomen. Fysieke effecten kunnen leiden tot zowel directe veranderingen als veranderingen op langere termijn.

Sociale factoren: De rechten, het welzijn en de belangen van mensen en gemeenschappen, waaronder mensenrechten, kwesties rond (on)gelijkheid, gezondheid, inclusiviteit, diversiteit, arbeidsrecht en arbeidsrelaties, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden. Inclusiviteit betekent dat alle individuen zich gewaardeerd voelen en gelijke kansen krijgen. Diversiteit heeft betrekking op verscheidenheid binnen een gemeenschap, groep of samenleving.

Governancefactoren: Het nastreven of toepassen van juiste governancepraktijken, waaronder management, beloning van bestuurders, audits, interne controles, belastingontduiking, onafhankelijkheid van de raad van bestuur, rechten van aandeelhouders, bestrijding van corruptie en van omkoping, en ook de manier waarop bedrijven of instellingen ecologische en sociale factoren hebben opgenomen in hun beleid en procedures.

De Risicotaxonomie van Nationale-Nederlanden

Nationale-Nederlanden heeft de risico types waaraan het is blootgesteld vastgelegd en gecategoriseerd in een zogenaamde Risicotaxonomie. Nationale-Nederlanden beschouwt ESG-risico's als transversale risico's. Dit betekent dat we ESG-risico's beschouwen als risico's die zich uiten in de verschillende soorten risico's die zijn opgenomen in de Risicotaxonomie. De risico's in de Risicotaxonomie hebben te maken met uiteenlopende risicogebieden, zoals opkomende risico's, strategische risico's, financiële risico's en niet-financiële risico's. Deze hebben niet alleen betrekking op de eigen bedrijfsactiviteiten en producten van Nationale-Nederlanden, maar ook op de beleggingen. In de Risicotaxonomie hebben we ESG-factoren gekoppeld aan risicocategorieën die gerelateerd zijn aan beleggingen.

Wij zijn van mening dat deze ESG-factoren het risiconiveau van de verschillende vastgestelde beleggingsrisicocategorieën mede kunnen bepalen. Voorbeelden van dergelijke risicocategorieën zijn koersrisico, tegenpartijrisico en concentratierisico. Koersrisico is het risico dat de koers van een belegging daalt. Tegenpartijrisico is risico dat de tegenpartij van een transactie niet aan zijn contractuele verplichtingen kan voldoen. Concentratierisico is het risico dat een groot deel van de beleggingsportefeuille te geconcentreerd is in bijvoorbeeld één bedrijf, één land of één specifieke bedrijfstak.

Toepassing tijdens de beleggingsprocedure

Nationale-Nederlanden neemt op verschillende manieren ESG-risico's mee in de beleggingsbeslissingen. Hoe dit precies gebeurt is niet statisch: onze aanpak evolueert in de loop van de tijd op basis van inzichten die we opdoen, standaarden die we zien ontstaan in de markt, de beschikbaarheid van relevante en bruikbare gegevens en hulpmiddelen, en ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Daarnaast is de manier waarop ESG-risico's meegewogen kunnen worden ook afhankelijk van de specifieke beleggings- of productpropositie. Hierdoor kan er verschil zijn tussen de algemene benadering en de benadering die we hanteren bij specifieke beleggings- of productproposities. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste onderwerpen waarbij Nationale-Nederlanden ESG-risico's meeweegt in beleggingsbeslissingen van pensioenproducten die wij nog verkopen.

#	Onderwerp	Omschrijving
1	Toepassing van het Responsible Investment Framework-beleid tijdens de selectie van beheerders en fondsen, en op portefeuilleniveau	<p>NN Group heeft een uitgebreid Responsible Investment Framework-beleid (hierna RI Framework) dat een palet aan onderwerpen bestrijkt, zoals actief eigenaarschap (betrokkenheid en stemgedag), uitsluitingen, en de systematische integratie van ESG-risico's en -kansen bij het onderzoek naar en de analyse van beleggingen. We menen dat we door het toepassen van deze vereisten en methodes de ESG-risico's voor de beleggingen die we doen direct of indirect verlagen. Hoewel uitsluitingen vaak zijn gebaseerd op onze waarden en maatschappelijke normen zoals beschreven in het RI Framework, dragen ze ook bij aan een lager koersrisico. Het uitsluiten van bedrijven die betrokken zijn bij steenkool kunnen bijvoorbeeld zorgen voor een lager risico dat dergelijke beleggingen afgewaardeerde activa worden. Zie de website voor meer informatie over het RI Framework van NN Group.</p> <p>Omdat Nationale-Nederlanden belegt via externe beheerders, nemen we ESG-criteria mee bij de selectie van externe vermogensbeheerders en ook bij de selectie van beleggingsfondsen (ofwel collectieve beleggingsvehikels). Dit doen we ook bij de overeenkomsten die we aangaan met deze partijen over de manier waarop zij de beleggingen van Nationale-Nederlanden beheren, wanneer zij dit middels discretionaire mandaten doen. ESG-criteria zijn onderdeel van het due diligence-proces van vermogensbeheerders. In het selectie-, monitorings- en evaluatieproces beoordelen we of de vermogensbeheerder passende structurele processen en methodes heeft geïmplementeerd met betrekking tot de belangrijkste onderwerpen van het RI Framework, waaronder ESG-risico's.</p>
2	Asset Liability Management-onderzoek (ALM): het langetermijn beleggingsbeleid	Tijdens ons ALM-onderzoek stellen we de samenstelling van de beleggingsportefeuille van de klant vast voor de lange termijn. Nationale-Nederlanden neemt in dit onderzoek klimaatrisicoscenario's op. Hiermee wordt gemeten wat de impact van klimaatshock scenario's is op het verwacht rendement van de beleggingsportefeuille. De uitkomsten worden meegenomen bij de samenstelling van de beleggingsportefeuille.
3	Product Approval and Review-procedure (PAR): procedure voor het goedkeuren en controleren van producten	Als onderdeel van de PAR-procedure analyseren en documenteren we binnen Nationale-Nederlanden op welke manier ESG-risico's gevolgen kunnen hebben voor de verplichtingen bij een specifiek product (de zogeheten <i>claims</i>). Hierbij houden we ook rekening met de looptijd van die verplichtingen.
4	Risicobeoordelingen	Nationale-Nederlanden voert regelmatig risicobeoordelingen uit om de kans en impact van ESG-risico's te beoordelen. Ten minste één keer per drie jaar wordt een kwalitatieve risicobeoordeling van ESG-risico's uitgevoerd om de risico's te identificeren en indien nodig risicobeperkende maatregelen te bepalen.

2. Ongunstige effecten op de duurzaamheid

Volgens de SFDR moet Nationale-Nederlanden informatie verstrekken over de wijze waarop wij ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking nemen. Deze informatie vindt u terug op de website nn.nl/beleggingsbeleid-pensioen, in de aparte verklaring 'Principal adverse impact statement'.

3. Hoe duurzaamheidsrisico's in aanmerking worden genomen in ons beloningsbeleid

Wij hanteren het Beloningsbeleid dat is opgesteld in overeenstemming met het Beloningskader van NN Group ('Beloningskader'). Het Beloningskader is afgestemd op de ondernemingsstrategie, de doelstellingen, de waarden en de risicobereidheid van NN Group en bevordert het creëren van waarde op lange termijn voor al onze stakeholders. In lijn met het Beloningskader is het prestatie management gebaseerd op een aantal financiële en niet-financiële prestatiedoelen. Deze doelen zijn daarom gericht op robuuste en effectieve risicobeheersing, evenals het nemen van evenwichtig verdeelde risico's. Hiermee worden alle soorten risico bedoeld, met inbegrip van ESG-gerelateerde risico's. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de [website](#) van NN Group

4. Classificatie van onze producten

Conform de SFDR nemen wij in onze productinformatie informatie op over de wijze waarop wij duurzaamheidsrisico's integreren in beleggingsbeslissingen en hoe wij elk product classificeren zoals aangegeven in de SFDR. De productclassificaties helpen onze klanten en andere stakeholders om vast te stellen of een product

- Ecologische of sociale kenmerken promoot (artikel 8 SFDR);
- Een duurzame beleggingsdoelstelling heeft (artikel 9 SFDR); of
- Een doorsnee product is dat voldoet aan geen van de bovenstaande criteria, maar waarbinnen wel ESG-integratie kan plaatsvinden (artikel 6 SFDR).

Deze informatie wordt opgenomen in onze precontractuele productinformatie of op de website. Kijk hieronder voor de classificatie en meer informatie.

Producten die wij verkopen	Beleggingsvorm / LifeCycle	Classificatie SFDR	Link naar de productpagina
Persoonlijk Pensioen Plan Pensioen Plus Pensioen Continu Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Beleggingsvorm Index Volgend • Beleggingsvorm Actief Beheerd • Zelf Beleggen binnen beleggingsvormen Index Volgend en Actief Beheerd	> Artikel 8 > Artikel 8 > Artikel 6	Meer informatie
Persoonlijke Pensioenuitkering	<ul style="list-style-type: none"> • Variabele Persoonlijke Pensioenuitkering	> Artikel 8	Meer informatie
Producten die wij niet meer verkopen			
Bewust Pensioen	<ul style="list-style-type: none"> • Actieve LifeCycle • Passieve LifeCycle • Zelf Beleggen	> Artikel 8 > Artikel 6 > Artikel 6	Meer informatie
Persoonlijk Pensioen Plan Pensioen Continu Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Ambitieuze beleggingsvorm • Dynamische beleggingsvorm • Passieve beleggingsvorm • Zelf Beleggen binnen de Ambitieuze, Dynamische en Passieve beleggingsvorm	> Artikel 8 > Artikel 8 > Artikel 6 > Artikel 6	Meer informatie

Artikel 6

Een classificatie als Artikel 6 houdt in dat Nationale-Nederlanden het Beleidskader Verantwoord Beleggen van NN Group (het 'Beleidskader VB') toepast voor het genoemde productonderdeel. Het Beleidskader VB, dat [hier](#) te vinden is, beschrijft de toepassing van de op normen gebaseerde criteria voor verantwoord beleggen van NN Group. Deze criteria geven de beleggingsovertuigingen en waarden van NN Group, relevante wetgeving en internationaal erkende standaarden weer. Voor verdere informatie over het productonderdeel 'Zelf Beleggen' binnen de producten Persoonlijk Pensioen Plan, Pensioen Plus, Pensioen Continu Plan, verwijzen wij naar het productoverzicht op nn.nl/beleggingsbeleid-pensioen.

Artikel 8

Een classificatie als artikel 8 houdt in dat het genoemde productonderdeel ecologische en/of sociale kenmerken promoot, zoals beschreven in artikel 8 van SFDR, maar geen duurzame beleggingen tot doel heeft zoals bedoeld in artikel 9 van de SFDR. Voor specifieke duurzaamheidsinformatie over de Beleggingsvormen Actief Beheerd en Index Volgend binnen de producten Persoonlijk Pensioen Plan, Pensioen Plus en Pensioen Continu Plan en over de Variabele Persoonlijke Pensioenuitkering verwijzen wij naar de productoverzichten die zijn gepubliceerd op nn.nl/beleggingsbeleid-pensioen.